

Čuvgehuslávdegoddi**Áigi** 29.11.2018 dmu 10:06 - 11:02**Báiki** Váldostivrasále**Gieđahallanvuloš áššit**

§	Bajilčála	Siidu
138	Lágalašvuohta ja mearridanváldi	4
139	Beavdegirjji dárkkisteaddjiid válljen	5
140	Bargoortnega dohkkeheapmi	6
141	Áššit diehtun	7
142	Ohcejoga gieldda skuvlla virggiid ja doaimmaid deavdin 1.8.2019 rájes	8
143	Čuvgehusdoaimma kanslista 1.8.2018 rájes	11
144	Virgelohpeohcamuš	12
145	Gáregasnjárgga skuvlla ortnetnjuolggadusat	13
146	Iežas eretcealkin bearašbeaivedivššu doaimmas 1.6.2019 rájes	14
147	Fápmudus mearrádusadahkamis	15
148	Mánáidgárdeoahpaheaddji /sierramánáidgárdeoahpaheaddji virggi vuodđudeapmi	16

Oassálastit

	Namma	Dmu	Bargu	Lassediedut
Báikkis	Aikio Elle Kaaren	10:06 - 11:02	Ságadoalli	
	Simonen Esa	10:06 - 11:02	Lahttu	
	Guttorm Riikka	10:06 - 11:02	Lahttu	
	Guttorm Urho	10:06 - 11:02	Lahttu	
Eret	Seurujärvi Pirjo		Várreságadoalli	
	Holma Lotta-Inkeri		Lahttu	
	Sajets Mika		Lahttu	
	Laiti Niila		Várrelahttu	
	Näkkäläjäarvi-Länsman Anna		Várrelahttu	
	Rauma Laura		Várrelahttu	
	Hekkanen Eemeli		Várrelahttu	
	Aurala Arto		Várrelahttu	
	Niittyvuopio Indira		Várrelahttu	
	Rasmussen Torkel		Várrelahttu	
	Tieva-Niittyvuopio Vuokko		Gielddahoavda	
	Tapiola Ilmari		Gielddaráđđehusa	
			ságadoalli	
	Nuorgam Eeva		Gielddaráđđehusa	
			ovddasteaddji	
Eará	Arola Laura	10:06 - 11:02	Čuvgehushoavda- rektor	
	Guttorm Pilvi	10:06 - 11:02	Beavdegirjedoalli	
	Aikio Maria Sofia	10:06 - 11:02	Tulka	

Vuolláičállosat

ságadoalli
Elle Aikio

beavdegirjedoalli
Pilvi Guttorm

Giedahallon áššit

138 - 148

Beavdegirjji dárkkisteapmi

29.11.2018

Riikka Guttorm

Esa Simonen

Beavdegirji lea dollojuvvon almmolaččat oaidninláhkai

Čuvgehusdoaimmahagas 05.12.2018 09:00

Beavdegirjji dárkkisteaddjit:

Pilvi Guttorm

Lágalašvuohta ja mearridanváldi

Čuvlg 29.11.2018 § 138

Čoahkkin gávnnavuvvo leat lágalaččat čoahkkáibovdejuvvon ja mearridanválddáš.

Mearrádus:

Čoahkkin gávnnavuvui leat lágalaččat čoahkkáibovdejuvvon ja mearridanválddáš.

Beavdegirjji dárkkisteaddjiid válljen

Čuvlg 29.11.2018 § 139

Válljet čoahkkimii guokte beavdegirjedárkkisteaddji.

Mearrádus:

Beavdegirjji dárkkisteaddjin välljejuvvuiga Riikka Guttorm ja Esa Simonen.

Beavdegirjji dárkkisteaddjit:

Čuvgehuslávdegoddi

§ 140

29.11.2018

Bargoortnega dohkkeheapmi

Čuvlg 29.11.2018 § 140

Evttohus:

Čuvgehuslávdegoddi dohkkeha čoahkkinaššiid gieđahallanortnega evttohuslisttu mielde.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Áššit diehtun

Čuvlg 29.11.2018 § 141

Ohcejoga gielda, váldostivra 16.10.2018

- § 36 ležas eretcealkin čuvgehuslávdegotti várrelahttovuođas, Anni Ahlakorpi

- § 37 Čuvgehusdoaimma bálvalanfierpme- ja doaibmasadjedárbočielggadusa gárvvisteapmi

Ohcejoga gielda, gielddaráđđehus 5.11.2018

- § 132 Váldostivrra 16.10.2018 čoahkkima ollašuhhtin

- § 139 Doaibmaorgánaid mearrádusat

Ášši válmmaštalai čuvgehushoavda-rektor Laura Arola.

Evttohus:

Lávdegoddi merke diehtun válmmaštallama mieldásaš boahtán reivviid.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Ohcejoga gieldda skuvllavirggiid ja doaimmaid deavdin 1.8.2019 rájes

142/01.01.00/2018

Čuvglg 29.11.2018 § 142

Fásta devdojuvvojit oahpaheaddjivirggit 1.8.2019 rájes:

1. Ohcejohnjálmmi skuvlla luohkáohpaheaddji virgi, sámegielat oahpahas. Eanášoassi diimmuin sierraoahpahasas. Sámegielat oahpahas.
2. Sámelogahaga ja vuodđoskuvlla oktasaš gielaid lektora virgi. Sáme- ja suomagielat oahpahas.
3. Ohcejohnjálmmi skuvlla ja Sámelogahaga sámegielat lektora virgi.
4. Musihka lektora virgi; Ohcejohnjálmmi skuvla, Gáregasnjárgga skuvla ja Sámelogahat. Sáme- ja suomagielat oahpahas.
5. Suomagielat luohkáohpaheaddji virgi, Ohcejohnjálmmi skuvla.

Mearreáigásaččat devdojuvvojit oahpaheaddjivirggit áigodahkii 1.8.2019-31.7.2020:

6. Ohcejohnjálmmi skuvlla luohkáohpaheaddji virgi, sámegielat oahpahas.
7. Ohcejohnjálmmi skuvlla diibmooahpaheaddji barggut (oasseáigásaš dahje ollesáigásaš oahpahuuvon ávdnasiid gelbbolašvuodaid mielde: ávdnasat máid galgá oahpahit BG, HI, OE), sámegielat oahpahas.
8. Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahas.
9. Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahas.
10. Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahas.
11. Gáregasnjárgga skuvlla suomagielat luohkáohpaheaddji.
12. Njuorggáma skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, luohkkáohpahas 1.-6. luohkái. Suomagielat oahpahas.
13. Ohcejohnjálmmi skuvlla resursaoahpaheaddji, sáme- ja suomagielat oahpahas.

Fásta dahje mearreáigásaččat devdojuvvojit doaimmat 13.8.2019 rájes:

14. Ohcejohnjálmmi skuvlla skuvlavázzinjođiheaddji - veaigebeaivvedoaimmajođiheaddji doaibma juogo doaisttázii (gelbbolaš ohcci) dahje mearreáigásaččat skuvlajagi áigái. Maiddái mearreáigásaš oahppasoahpamušbargogaskavuohhta (2 lohkanjagi) vejolaš. Sámegiela dáidu vealtameahtun.
15. Njuorggáma skuvlla 50% veaigebeaivvedoaimmajođiheaddji doaibma fásta deavdinláhkai. Jos gelbbolaš ohccit eai leat, doaimma sáhtta deavdit mearreáigásaččat skuvllajagi áigái. Maiddái mearreáigásaš oahppasoahpamušbargogaskavuohhta (2 lohkanjagi) vejolaš. Sámegiela dáidu gehččojuvvo ohccái erenoamáš ánsun.

Beavdegirjji dárkkisteaddjit:

Fásta devdojuvvojit doaimmat 1.8.2019 rájes
16. Kuráhtora fásta doaibma.

Fásta devdojuvvojit doaimmat 7.1.2019 rájes
17. Nuoraidbargi fásta doaibma (jos váldostivra dohkkeha
bušeahttaevttohusa 2019)

Fásta devdojuvvojit doaimmat 1.2.2019 rájes
18. Ásttuáiggečálli doaibma.

Ášši válmmaštallai čuvgehushoavda-rektor Laura Arola.

Evttohus:

Čuvgehuslávdegoddi bivdá gielddaráđđehusas lobi válmmaštallama mieldásaš virggiid ja doaimmaid deavdimii. Dat virggit ja doaimmat, maidda gielddaráđđehus mieđiha deavdinlobiid, almmuhuvvojit ohcanláhkai.

Nuppástusevttohus:

Fásta devdojuvvojit virggit 1.8.2019 rájes:

1. Ohcejohnjálmmi skuvlla luohkáohpaheaddji virgi, sámegielat oahpahas. Eanášoassi diimmuin sierraoahpahas. Sámegielat oahpahas.
2. Sámelogahaga ja vuodđoskuvlla oktasaš gielaide lektora virgi. Sáme- ja suomagielat oahpahas. Virgi biddjo rabas gielaide lektora virgin ja gáibádussan gelbbolašvuohta eangalsgielas, juos váldostivra dohkkeha virgenamahusa nuppástusa eangals- ja ruoŋagiela lektora virggis gielaide lektora virgin.
3. Ohcejohnjálmmi skuvlla ja Sámelogahaga sámegielat lektora virgi. Virgi biddjo rabas Sámelogahaga ja vuodđooahpahas virgin juos gielddastivra doahkkeha virgenamahusa nuppástusa.
4. Musihka lektora virgi; Ohcejohnjálmmi skuvla, Gáregasnjárgga skuvla ja Sámelogahat. Sáme- ja suomagielat oahpahas.
5. Suomagielat luohkáohpaheaddji virgi, Ohcejohnjálmmi skuvla.
6. Ohcejohnjálmmi skuvlla ja Sámelogahaga rektor

Mearreáigásaččat devdojuvvojit virggit áigodahkii 1.8.2019-31.7.2020:

7. Ohcejohnjálmmi skuvlla luohkáohpaheaddji virgi, sámegielat oahpahas.
8. Ohcejohnjálmmi skuvlla diibmooahpaheaddji barggut (oasseáigásaš dahje ollesáigásaš oahpahuuvon ávdnasiid gelbbolašvuodaid mielde: ávdnasat máid galgá oahpahit BG, HI, OE), sámegielat oahpahas.

9. . Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahus.
10. Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahus.
11. Gáregasnjárgga skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, sámegielat oahpahus.
12. Gáregasnjárgga skuvlla suomagielat luohkáoahpaheaddji.
13. Njuorggáma skuvlla ollesáigásaš diibmooahpaheaddji, luohkkáoahpahus 1.-6. luohkái. Suomagielat oahpahus doaibma devdojuvvo juos oahppiid lohku dán gibida.
14. Ohcejohnjálmmi skuvlla resursaoahpaheaddji, sáme- ja suomagielat oahpahus.

Fásta dahje mearreáigásaččat devdojuvvojit doaimmat 13.8.2019 rájes:

14. Ohcejohnjálmmi skuvlla skuvlavázzinjođiheaddji - veaigebeaivvedoaimmajođiheaddji doaibma juogo doaisttáži (gelbbolaš ohcci) dahje mearreáigásaččat skuvllajagi áigái. Maiddái mearreáigásaš oahppasoahpamušbargogaskavuohta (2 lohkanjagi) vejolaš. Sámegiela dáidu vealtameahttun.
15. Njuorggáma skuvlla 50% veaigebeaivvedoaimmajođiheaddji doaibma fásta deavdinláhkai. Jos gelbbolaš ohccit eai leat, doaimma sáhtta deavdit mearreáigásaččat skuvllajagi áigái. Maiddái mearreáigásaš oahppasoahpamušbargogaskavuohta (2 lohkanjagi) vejolaš. Sámegiela dáidu gehččojuvvo ohccái erenoamáš ánsun.

Fásta devdojuvvojit doaimmat 1.8.2019 rájes

16. Kuráhtora fásta doaibma.

Fásta devdojuvvojit doaimmat 7.1.2019 rájes

17. Nuoraidbargi fásta doaibma (jos váldostivra dohkkeha bušeahttaevttohusa 2019)

Fásta devdojuvvojit doaimmat 1.2.2019 rájes

18. Ásttuáiggečáli doaibma.

Árrabajásgeassima doaimmat:

19. Bearašbeaivedikšu doaimma virgesadjásašvuohta Njuorggáma joavkobearašbeaiveruktui áigodahkii 1.7.2019-31.12.2019. (Vejolaččat joatkášuvvá 01.1.2020-31.12.2020)
20. Davvisámgielat mánáiddikšu doaibma Ohcejoga beaiveruoktu sámegielat ossodat Duottaraski 1.2.2019 rájes

Mearrádus:

Mearrádus nuppástusevttohusa mielde.

Čuvgehuslávdegoddi	§ 108	07.06.2018
Čuvgehuslávdegoddi	§ 143	29.11.2018

Čuvgehusdoaimma kanslista 1.8.2018 rájes

97/01.01.01/2018

Čuvlg 07.06.2018 § 108

Čuvgehusdoaimma kanslistta doaibma lea leamaš ohcanláhkai 30.5.2018 rádjai. Ohcanalmuhus lea almmustahtton gieldda almmuhantávvalis ja ruoktosiidduin, Inarilainen-aviissas sihke bargofápmodoaimmahaga siidduin.

Mearreáiggi rádjai bohte 3 ohcamuša.

Ášši válmmaštalai čuvgehusdoaimma-rektor Laura Arola.

Evttohus:

Buot ohcciin lea heivvolaš skuvlejupmi ja bargohárjánupmi doaimmahatbarggus. Guovtti ohccis lea sámegiela dáidu. Ovtta ohccis lea guhkes bargohárjánupmi skuvladoaimma doaimmahatbarggus ja hálldahusprográmmain sihke oahpaheaddjiid bálkávuogádagas.

Čuvgehuslávdegoddi vállje čuvgehusdoaimma kanslistan 1.8.2018 rájes 1) Riitta Orti-Berg ja várás 2) Sari Tapiola, ja fápmuda čuvgehusdoaimma-rektora geavvat válljejuvvon olbmui bálkáráđđádallamiid. Válljema vuodđun lea ohccoguokta sámegiela dáidu ja Orti-Berg guhkes hárjánupmi skuvladoaimma bargguin.

Mearrádus:

Dohkkehuvvui.

Čuvlg 29.11.2018 § 143

Goabbáge válljejuvvon ii váldán doaimma vuostá. Doaibma lea biddjon ođđasis ohcanláhkai 26.11.2018 rádjai.

Evttohus:

Addojuvvo čoahkkimis.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Čuvgehuslávdegoddi

§ 144

29.11.2018

Virgelohpeohcamuš

140/01.01.00/2018

Čuvglg 29.11.2018 § 144

Piia Juuso ohcá virgelobi Gáregasnjárgga skuvlla sámegiela lektora virggis áigodahkii 17.1.-26.11.2019.

Ášši válmmaštalai čuvgehushoavda-rektor Laura Arola.

Evttohus:

Čuvgehuslávdegoddi dohkkeha Piia Juuso virgelobi ohcamuša mielde.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Gáregasnjárgga skuvlla ortnetnjuolggadusat

141/12.01.04/2018

Čuvlg 29.11.2018 § 145

Gáregasnjárgga skuvlla rektor lea válmmaštallan oahpaheaddjiiguin ja oahppiiguin ođđa oahppaplána mieldásaš ortnetnjuolggadusaid oahpahusráđđehusa rávvagiid mielde (ráva1/012/2016).

Ášši válmmaštalai Gáregasnjárgga skuvlla veahkkerektor Pirjo Länsman-Kiimalainen.

Evttohus:

Lávdegoddi dohkkeha Gáregasnjárgga skuvlla ođđa ortnetnjuolggadusaid.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

iežas eretcealkin bearašbeaivedivššu doaimmas 1.6.2019 rájes

146/01.01.04/2018

Čuvglg 29.11.2018 § 146

Aslaug Guttorm lea cealkán iežas eret bearašbeaivedivššu doaimmas 1.6.2019 rájes ja báhcá ealáhahkii dan maŋŋá.

Ášši válmmaštalaí árrabajásgeassinhoavda Tea Raudasoja.

Evttohus:

Čuvgehuslávdegoddi dohkkeha Aslaug Guttorma iežas eret cealkima su almmuhusa mielde.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Fápmudus mearrádusadahkamis

147/00.01.01/2018

Čuvglg 29.11.2018 § 147

Gielddas leat golbma giellabeasi, Njuorggámis, Ohcejogas ja Gáregasnjárggas. Hástalus leamašan erenoamážit Njuorggámis gávdnat giellabeassebargiid. Giellabeasseveahkkeruđat ožžojuvvojit kaleandarjahkái hávil. Doaimmaid jotkkolašvuoda ja njuovžilvuoda dihtii livččii buoremus, ahte čuvgehuslávdegoddi fápmuda čuvgehushoavdda ja árrabajásgeassinhoavdda ohcat ja válljet Ohcejoga gieldda giellabesiid bargiid 1.1.-31.12.2019 gaskasaš áigái, daningo bargiid gártat ohcat ja bálkáhit dávjá gaskan jagi mángga geardde.

Ášši válmmaštalai árrabajásgeassinhoavda Tea Raudasoja.

Evttohus

Čuvgehuslávdegoddi fápmuda čuvgehushoavdda ja árrabajásgeassinhoavdda ohcat ja válljet Ohcejoga gieldda giellabesiid bargiid 1.1.-31.12.2019 gaskasaš áigái.

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Mánáidgárdeoahpaheaddji /sierramánáidgárdeoahpaheaddji virggi vuodđudeapmi

148/01.01.00/2018

Čuvglg 29.11.2018 § 148

Ohcejoga beaiveruovttus lea deavddekeahtá suomagielat mánáidgárdeoahpaheaddji virgi. Ođđa 1.9.2018 fápmui bohtán árrabajásgeassinlága 540/2018 mielde gielddas galgá mánáid beaivedivššus sáhttit fállat ovdanboahhti dárbbu mielde sierramánáidgárdeoahpaheaddji bálvalusaid. Dál dákkár bálvalus ii leat fállun gielddas, vaikko dárbu bálvalussii lea.

Lága mearridan gáibádusa sáhttit deavdit nu, ahte rievdaduvvo Ohcejoga beaiveruovttu suomagielat mánáidgárdeoahpaheaddji virgi 50% mánáidgárdeoahpaheaddji virgin ja 50% sierramánáidgárdeoahpaheaddji virgin 1.1.2019 rájes.

Ášši válmmaštalai árrabajásgeassinhoavda Tea Raudasoja.

Evttohus:

Čuvgehuslávdegoddi evttoha gielddaráđđehussii ja ain váldostivrii, ahte Ohcejoga beaiveruovttu mánáidgárdeoahpaheaddji virgi rievdaduvvo 50% mánáidgárdeoahpaheaddji virgin ja 50% sierramánáidgárdeoahpaheaddji virgin. Virggi gelbbolašvuodagáibádussan lea 540/2018 mielde

1) gelbbolašvuolta árrabajásgeassin oahpaheaddji bargui, dasa lassin lea čađahuvvon sierraoahpahusa bargguide ámmátlaš dieđuid ja dáidduid addi oahput, main mearriduvvo stáhtaráđi ásahusain; dahje

2) pedagogihka magisttar válđoávnnašin sierrapedagogihka (árrasierraoahpaheaddji skuvlejupmi).

Mearrádus:

Evttohusa mielde.

Nuppástusohcangildosat

Gildosiid vuđđosat-	Čuovvovaš mearrádusain ii oaččo dahkat giieldalága 136 §:a mielde vuigengáibádusa iige giieldaváidaga, dasgo mearrádus guoská dušše válmmaštallama dahje ollašuhttima: Paragráfat 138 ,141-146
	Daningo mearrádusas sáhtta dahkat giieldalága 137 §:a 1 mom. mielde čálalaš vuigengáibádusa, de čuovvovaš mearrádusaide ii oaččo ohcat nuppástusa váidimiin: Paragráfat 139, 140, 147, 148
	Hálddahusgearregastinlága (Hallintolainkäyttöl) 5 § / eará láhkaásahusa mielde čuovvovaš mearrádusaide ii oaččo ohcat nuppástusa váidimiin. Paragráfat ja váidingildosiid vuđđosat

Vuigengáibádusrávvagat

Vuigengáib ádusvirge- oapmahaš ja váidináigi	Čuovvovaš mearrádusaide duhtameahttun sáhtta dahkat čálalaš vuigengáibádusa. Virgeoapmahaš, masa vuigengáibádus dahkkojuvvo, čujuhus ja poastačujuhus: Ohcejoga čuvgehuslávdegoddi/ Utsjoen sivistyslautakunta PL 41 99981 Ohcejohka/Utsjoki Paragráfat 139, 140, 147, 148
	Vuigengáibádusa galgá dahkat 14 beaivve geažes mearrádusa diehtunoažžumis. Vuigengáibádusaiggi rehkenasttedettiin diehtunoažžunbeaivi ii váldojuvvo lohku. Gieldda lahttu gehččojuvvo ožžon mearrádusas dieđu čieža beaivve geažes das, go beavdegirji lea biddjon oaidninláhka almmolaš diehtofierpmádahkii.
Vuigen- gáibádusa sisdoallu	Vuigengáibádusas galgá boahit ovdan gáibádus oktan vuodustusaiguin ja dahkki galgá dan čállit vuollái.

Váiddačujuhus

Váidda- virgeoapm ahaš ja váidináigi	Čuovvovaš mearrádusaide sáhtta ohcat nuppástusa čálalaš váidagiin. Vuigengáibádusa geažil addojuvvon mearrádussii oažžu ohcat nuppástusa giieldaváidagiin dušše dat, gii lea dahkan vuigengáibádusa. Jos mearrádus lea vuigengáibádusa geažil rievdan, oažžu mearrádussii ohcat nuppástusa giieldaváidagiin maiddá áššáiosolaš sihke gieldda lahttu.		
	Váiddavirgeoapmahaš, čujuhus ja poastačujuhus		
		Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	
	Uksačujuhus:	Isokatu 4, Oulu	
	Poastačujuhus:	PL 189 90101 OULU	
	Giieldaváidda, paragráfat		Váidináigi 30 beaivve
	Hálddahusváidda, paragráfat		Váidináigi beaivve
	Eará váiddavirgeoapmahaš, čujuhus ja poastačujuhus	Paragráfa	Váidináigi beaivve
			beaivve
			beaivve
	Váidináigi álgá mearrádusa diehtunoažžumis. Váidináiggi rehkenasttedettiin diehtunoažžunbeaivi ii váldojuvvo lohku.		

Beavdegirji dárkkisteaddjit:

Laktojuvvo beavdegirjái

Váiddagirji	Váiddagirjiis galgá almmuhit - váidi nama, poastačujuhusa, ruovttugieldda ja telefonnummira - mearrádusa, masa ohcá nuppástusa - main osiin mearrádusas váidá ja nuppástusa, man dasa gáibida dahkat - nuppástusgáibádusa ákkaid Váiddagirji galgá váidi dahje váiddagirji eará dahkki vuolláičállit. Jos dušše dahkki lea vuolláičállán váiddagirji, de das galgá máinnašit maidái dahkki nama, poastačujuhusa, ruoktogieldda ja telefonnummira. Váiddagirjái galgá laktit mearrádusa, mas váidá, álgoálgosažžan dahje virggi beales riektadin duođaštuvvon kopiijan sihke duođaštusa das man beaivve mearrádus lea addojuvvon diehtun dahje eará čilgehusa váidináiggi álgináiggis.
Váidda-áššegirjiid doaimma-heapmi	Váiddaáššegirjiid galgá doaimmahit váiddavirgeoapmahažžii ovdal váidináiggi nohkama. Jos váidináiggi manimus beaivi lea bassebeaivi, iehčanasvuodabeaivi, válborbeaivi, juovla- dahje mihcamárruohtta dahje árgalávvardat, oazžu váiddaáššegirjiid doaimmahit váiddavirgeoapmahažžii vuosttas árgabeaivve dan manjá. ležas ovddasvástádusain váiddaáššegirjiid sáhtá sáddet poastta dahje áirasa mielde. Postii váiddaáššegirjiid berre guođit dan mađi áiggil, ahte dat gerget boahtit ovdal váidináiggi nohkama. Váiddaáššegirjiid sáhtá doaimmahit maid: namma, čujuhush, poastačujuhush Paragrafat Váiddaáššegirjiid galgá doaimmahit 1): namma, čujuhush, poastačujuhush Paragrafat
Lasse-dieđut	Dárkilis vuigengáibádusráva/váiddačujuhush laktojuvvo beavdegirji váldosii.

¹⁾ Jos doaimmahuvvo eará sadjái go váiddavirgeoapmahažžii.